

Abonamentele

Pentru Sibiu:
 50 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr.,
 an 5 fl., 1 an 10 fl.
 Pentru la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.
Pentru monarhie:
 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
 an 7 fl., 1 an 14 fl.
România și străinătate:
 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.
Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.
 Se prenumerează și la poste și librării.
Un număr costă 5 cr.
 Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscrise nu se înapoiază.

Sibiu, 14 August st. v.

Oameni mai sântem și noi!
 Maghiarii voiesc binele și fericirea
 patrii și noi ne punem în calea
 ei poartă cu noi „prietenește“ și
 răspundem „mojicesce“; ei sânt
 la vorbă“ și „obiectivi în ju-
 ror“, și noi „mințim fără rușine și
 fără sfială“. Asta tot e prea
 și indulgența Maghiarului are o
 în acești termini ne întâmpină diarul
 „Közlöny“ pentru unul din
 nostri din urmă.
 o asemenea scriere „obiectivă“
 întăm de a mai răspunde. Vom
 cu conștiința împăcată linia de
 ce ne am tras; vom lupta din
 pentru dobândirea și asigurarea
 celor ce se cuvin poporului român
 înceta de a zugrăvi prăpastia
 ne împing politiciii maghiari.
 că patria să înflorească, pentru-
 m fii ei. Dar ca să poată înflori,
 mai întâiu să creăm condițiunile
 înflorirei: trebuie ca popoarele
 să se împreună să trăiască în bună
 pace.
 bună înțelegere nu avem,
 lipsesce dreptatea. Noi Români,
 vechiu popor în aceste locuri,
 priviți ca străini, ca oameni lip-
 dorul de a munci și a ne jertfi
 țara noastră. Purtăm sarcini grele,
 Maghiarii, dar n'avem nimic în
 ba sântem amar jigniți chiar în
 desvoltării noastre. Statul a ajuns
 în fel de monopol pentru Maghiari.
 care de ce atâta nedreptate, când am
 cu toții în bună pace? Pentru-că
 Maghiarilor ar voi ca să vadă
 de 5 milioane de Maghiari 16 mi-
 ei ar voi ca noi să părăsim limba
 și strămoșilor nostri și să ne facem
 ei. Li s'a spus destul și li se re-
 fie-care și, că-și cheltuiesc numai
 mizadar, dar nu voiesc să creadă.
 dea maghiarisării a devenit o idee
 me voiesc să treacă înaintea lor
 cetățan, trebuie să-și renege pă-
 să-și dică, că este maghiar.
 de stat maghiar cu o singură
 este luceafărul împregiurului căruia
 întrece întreaga activitate politică a
 conducătoare. Unitatea statului nu
 în unitatea de vederi și aspira-
 în unitatea etnică.
 că statul, în asemenea împre-
 este împedat în mersul seu, de
 telege. În loc de a se stabili o basă
 de acțiune, se accentuează tot mai
 urgențele și tare ne temem să nu
 timp, când prăpastia dintre noi
 să fie atât de adânc săpată,
 nu se mai poată astupa.
 mult amar adunat în sufletul
 român. O spunem aceasta celor
 ca să o scie și să caute leac de
 și îndreptarea să nu se creadă,
 să-și dică, că este maghiar sau

prin măsuri excepționale. Un popor, care
 ține la demnitatea lui națională nu renunță
 așa ușor la drepturile ce i se cuvin.
 Am dis și dicem din nou, că Ungaria
 este un stat poliglot și în puterea acestui
 fapt clar ca lumina zilei, pretindem să
 avem și noi parte la conducerea afacerilor
 publice, pretindem să ni se respecte limba
 și obiceiurile și să ni se deschidă drumul
 spre a ne pute desvolta în deplină liber-
 tate, în conformitate cu firea noastră de
 Români.
 Fără aceste condițiuni bună înțele-
 gere nu va fi. Cu frase goale de liber-
 tate, de egalitate și de frățietate, nu se
 satură nimeni. Realitatea este cu mult
 mai dureroasă, decât să poată fi glorificat
 liberalismul maghiar.
 De aceea pot să se laude politiciii
 maghiari cât îi ia gura, că ei sânt „mo-
 derați“, „obiectivi“, „liberali“, noi scim
 atâta, că nu facem un pas, fără ca să nu
 dăm peste tot felul de pedeci puse chiar
 de aceia, care sânt chemați a face feri-
 cirea patriei. Și aceasta se întâmplă căr-
 turarului român, ca și țeranului. Apoi
 dacă a jigni pe altul în desvoltarea lui
 pacinică, însemnează la politiciii maghiari
 a fi moderat, obiectiv și liberal, fie-le de
 bine, pentru asemenea claritate de con-
 cepte, noi nu-i invidiam. Ne doare însă
 inima, că sântem nevoiți să ne sleim pu-
 terile într'o luptă seacă, care nu ne folo-
 sesce nici nouă nici Maghiarilor și care
 slăbește puterea și prestigiul statului atât
 în lăuntru cât și în afară.
 Oare mult va mai ține această stare
 de lucruri?
Solidaritatea română.
 VI.
 Așa este. Solidaritatea pe toate tere-
 nurile, ca solidaritatea pe terenul politic
 să fie cât se poate de eficace.
 Avem cuvânt îndoit și întreit, avem
 datorință să pretindem, să cultivăm și să
 promovăm în chipul acesta solidaritatea
 între Români.
 Scim pentru-ce. Esperiența ne spune,
 că cu dînsa și printrînsa, dacă este spri-
 ginită de stăruință și cerend trebuința de
 resignațiune, se pot resoalve probleme
 însemnate.
 În anii 1848 și 1849, după cum
 am amintit deja, Români prin solidaritate
 au concurs la susținerea monarhiei. În
 anii 1861 și 1863 earăși prin solidaritate
 au concurs la consolidarea monarhiei pe
 base constituționale, întemeiate pe prin-
 cipiul: „drepturi egale pentru toți“.
 Se inițiase rolul ei și a treia oară
 Dacă bărbații politici ai Maghiarilor,
 la 1865, erau oameni cu adevărate vederi
 politice nu comiteau greșala cea mare ce
 au comis. Nu ignorau așa de cu sumeție
 pe Români încât numai ca „clase de po-
 por“, un nume fără nume, se i cheme la
 o dietă, care nu era legală nici după ve-
 derile Maghiarilor, nici după ale Români-
 lor. Ear dacă totuși au comis greșala, cel
 puțin, trebuia să se deștepte când Româ-
 nii au protestat cu atâta tărie, atât în
 contra modalității cum au fost chemați la
 aceea dietă, cât și în contra ilegalității die-
 tei, la care au fost chemați.

Dacă bărbații politici ai Maghiarilor
 aveau cel puțin instinct politic, se feriau
 de a lovii pe Români, — după ce acestia
 din bunăvoința monarhului și a monar-
 chiei reîntraseră odată în dominiul consti-
 tuționalismului, — cu pumnul în față, se
 feriau a-i degrada, fără de nici o conside-
 rațiune, la „clase de popor“, pe aceia, cari
 prin lege sancționată primiseră reînčetăni-
 rea ca națiune română după usul și după
 legile vechi ale țerei. Trebuiau să se fe-
 rească, dacă aveau de gând să ridice un
 sistem politic pe basa mulțămirei reciproce
 și nu pe basa scârbirei.
 Bărbații politici ai Românilor, atât
 cei ce au fost mai târziu pentru absti-
 nență dela alegeri cât și cei ce au fost
 pentru alegeri, dacă nu toți până la unul,
 dar în majoritate covârșitoare, — după cum
 dice Românilor — nu s'ar fi dat înapoi,
 când ar fi vădut că bărbații politici ai
 Maghiarilor sciu aprefia factorii cu cari
 aveau să întemeieze susținerea unei situa-
 ționi, pe care norocul li a pus-o în mână
 și dacă vedeau, că bărbații politici ai Ma-
 ghiarilor respectează cel puțin dreptul pu-
 blic al popoarelor din țerile unguresci, așa
 după cum se laudă a-l fi creat tot ei,
 spre a pute zidi pe el mai departe.
 Bărbații politici ai Maghiarilor și gu-
 vernele unguresci, câte s'au compus dintre
 dînșii dela schimbările cele mai noue con-
 stituționale încoace, au ignorat și factorii
 și us și legi din trecut. S'au înglodat cu
 toții într'o idee fixă, dar străină de na-
 tura populațiunii, străină de usul și de
 legile de mii de ani ale țerilor unguresci;
 s'au înglodat în ideea fixă: *statul ungu-
 resc se devină maghiar*, ear națiunile de-
 gradate de o camdată la clase de popor și
 naționalități, treptat să se facă Maghiari de
 limbă română etc. și în sfârșit *vökéletes
 magyarok*, Maghiari desevârșiți.
 Eată motivul, că îndată ce s'au așe-
 dat bine în șeaua puterii, Maghiarii au
 rupt-o cu trecutul și au inundat țeara cu
 un potop de legi și ordonanțe, prin care
 numai elementului maghiar i se dă puterea
 și mărirea în țerile unguresci, în care,
 afară de Maghiari, dintre „Maghiarii cu
 buze străine“ numai aceia mai pot intra,
 cari se lapedă și de „buzele“ (limba) lor.
 Ear încât li s'a părut că cu proiectele de
 legi și ordonanțele ministeriale scopul nu
 se poate ajunge, s'au adaus reuniunile de
 desnaționalizare, ceea ce în împregiurările
 noastre este egal cu maghiarisarea.
 Este curată norocire, că între dorința
 și puterea realizării dorinței la Maghiari
 este o distanță considerabilă. Filosofia
 poporului maghiar, în conștiința de slăbi-
 ciunea sa națională, a creat proverbul:
 „sokat vinne a szarka, de nem birja a farka“
 (mult ar duce țarca, dar coada nu e în
 stare).
 Împregiurarea aceasta ne face de multe
 ori să fim răbdători și să așteptăm să
 treacă unda cea dintâiu.
 Căci dacă ar fi să avem a face cu
 întreprinderi de o energie intensivă, care să
 producă ceva solid și durabil, situațiunea
 noastră ar fi și mai insuportabilă. Când
 ar fi puterea lor egală cu fanatismul lor
 ar trebui să fim încerați cu dînșii în
 toate zilele. Fanatismul lor așa e de
 mare încât, dacă ar fi cu puțință, nu s'ar
 odihni până nu ar absoarbe toate națio-
 nalitățile nemaghiare.
 Ca să nu creadă cineva, că exagerăm,
 — de ceea ce ne ferim, ca de lucru cop-
 pilăresc, — amintim între alte ce am ex-

perimentat înșine: un magnat n'a cutezat
 să ia pe un individ, de altmintrea bine
 cualificat, de prefect pentru una din mo-
 șiile sale, fiindcă individul este Român. A
 dis, că i *pare rău*, că respectivul e *Român*,
 pentru-că i place de purtarea lui în toată
 privința, însă nu cutează să-l pună pre-
 fect preste moșie.
 A într'at dar fanatismul național-po-
 litic al Maghiarilor, terorizând, până și în
 afacerile economice private.
 Dacă poporul român, cel „incult“,
 după cum cu emfasă îl titulează diarele
 maghiare din Cluj, numai în comitatul
 Clujului ar imita pe poporul cel „cult“
 și „cavaleresc“ și din motive de fanatism
 național s'ar capricia a nu merge la Cluj
 să cumpere sau să vândă, ce s'ar alege
 de populațiunea maghiară din Cluj?
 În fața acestora ni se obrude între-
 barea, că atitudinea aceasta a guvernului
 și a politiciilor maghiari e „armonia cea
 dorită“ și sirguinta cea conștiințioasă de
 „a resoalve corespunzător împregiurărilor
 celor grele ale timpului problema“ ce mi-
 nisteriul dela fusiune încoace a luat asu-
 pră-și să resolveze, „în folosul monarhiei
 și al țerei?“
 Dicum cel dela fusiune încoace, nu
 pentru-că am dispensa de responsabilitatea
 morală pe celelalte ministerele unguresci și
 pe ceilalți bărbați politici ai Maghiarilor,
 ci fiindcă ipostasul ministerial, care acum
 poartă numele Tisza, este la cârmă și
 dela el s'a cerut resoalverea „corespunzător
 și mai în urmă.
 Ministeriul Tisza n'a resoltat pro-
 blema, deoarece ce nu 'și-a bătut capul și
 nu și-l bate cum se o resoalve. El are
 cu totul altă programa: el vrea să „sdro-
 bească“ naționalitățile nemaghiare.
 Bătându-și capul cum se sdrobească
 naționalitățile nemaghiare și din cauza
 aceasta lipsindu-i timpul pentru alte afa-
 ceri, cresc din an în an greutățile
 țerei. Țeara se înneacă în datorii; po-
 porațiunea părăsesce țeara; comerțul, in-
 dustria și meseriile abia mai vege-
 tează; înflorește cestiuni cum a fost cea
 dela Tisza-Eszlar, răsvrătiri evreesce, de-
 fraudățiuni și furturi din banii statului cu
 sutele de mii; se administreză defraudă-
 ționea cu ridicata de înșiși funcționarii
 financiari cu cheltuiala statului purtându-se
 chiar și cărți de comptabilitate în toată
 regula despre dînsa.
 Aceste sânt astfel de lucruri încât abu-
 surile electorale, care s'au desvoltat sub
 egida acestui „scump“ guvern fiind obrăz-
 nicia cea mai cutezată pentru alte țeri,
 în Ungaria trec de nisce bagateluri, de
 nisce lucruri de glumă.
 Mai lipsesce scălușul în gura presei
 naționale din Ungaria și d-l Tisza 'și-a
 „resoltat“ problema. Ordinea va domni
 atunci în țerile unguresci, nu ca în Var-
 șovia, ci ca într'un cimiter!
 După câte s'au putut până acum în
 Ungaria actuală, de ce nu s'ar pute și
 resolvea în chipul acesta?
 Răspunsul la întrebarea aceasta ne
 stoarce altă întrebare: oare cealaltă parte
 din monarhie se va mulțami ca într'o zi
 să se pomenească legată de un cimiter?
 Nici cealaltă parte din monarhie nu
 va rîvni la aceasta, dar nici naționalitățile
 nemaghiare din țerile unguresci nu vor su-
 ferii, în cele din urmă, ca „atoputernicul“
 ministru să le „sdrobească“. Și naționalitățile
 și monarhia au interes ca să trăiască:
 naționalitățile ca să apere monarhia spre
 a se pute naționalitățile desvolta după

